

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobců: **a) K. T., b) nezl. A. P. c) nezl. M. P.** žalobci ad b), ad c) zastoupeni žalobkyní ad a) jako zákonnou zástupkyní, žalobci ad a), b), c) zast. Mgr. Pavlínou Zámečnickovou, advokátkou se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 10. 2012, č. j. OAM-71/ZA-06-ZA14-2010, v řízení o kasační stížnosti žalobců ad a), b), c) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2013, č. j. 22 Az 20/2012 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

Rozhodnutím ze dne 26. 10. 2012, č. j. OAM-71/ZA-06-ZA14-2010, zamítlo Ministerstvo vnitra (dále jen „žalovaný“) žádost v záhlaví uvedených žalobců (dále „stěžovatelé“) o udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Žalovaný dospěl k závěru, že nebyl naplněn žádný z důvodů předvídaných zákonem. Stěžovatelka ve vlasti nevyvíjela politickou činnost a nebyla pronásledována, neboť posměšky na její původ nedosahují nepřijatelné intenzity. Žalovaný dále neshledal ani důvody pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny, ani humanitárního azylu. Léčba pro stěžovatele c) je v Arménii bezplatně dostupná a nebyl zjištěn ani jiný důvod hodný zvláštního zřetele. Stěžovatelům ve vlasti nehrozí vážná újma, proti případným příkořím má stěžovatelka možnost se bránit.

Stěžovatelé nesplnili ani důvody pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny.

Citované rozhodnutí žalovaného stěžovatelé napadli žalobou podanou u Krajského soudu v Brně. V ní namítli, že splnili všechny předpoklady pro udělení azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Krajský soud tuto žalobu zamítl rozsudkem ze dne 30. 4. 2013, č. j. 22 Az 20/2012 - 41, neboť shledal, že rozhodnutí o neudělení humanitárního azylu je založeno na širokém správním uvážení a soud jej může přezkoumat pouze v omezeném rozsahu. Žalovaný dostatečně hodnotil předložené důkazy, své rozhodnutí logicky odůvodnil. Námitka nerovného zacházení nebyla důvodná, neboť rozhodnutí žalovaného, jehož se stěžovatelé dovolávali, bylo vydáno ve skutkově odlišné věci. Humanitární azyl není prostředkem k dosažení vyššího standardu zdravotní péče a stěžovatelé mají jiné možnosti, jak legalizovat svůj pobyt v České republice. Soud tak dospěl k závěru, že žalovaný nepřekročil meze správního uvážení.

Proti tomuto rozhodnutí krajského soudu nyní stěžovatelé brojí včasnou kasační stížností.

II. Obsah kasační stížnosti

V kasační stížnosti stěžovatelé namítají, že i v případě rozhodování o udělení humanitárního azylu musí žalovaný v obdobných případech rozhodovat obdobně, tedy tak, aby nevznikaly nedůvodné rozdíly. Stěžovatelé v řízení před žalovaným a v následném řízení před krajským soudem odkázali na rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 6. 2010, č. j. OAM-555/VL-07-K01-2008. V něm bylo ve skutkově obdobném případě žadatelce vyhověno. Krajský soud v napadeném rozsudku pouze uvedl, že odkazovaný případ se od věci stěžovatelů liší, důvody tohoto odlišení nijak nerozvedl, resp. uvedl okolnosti, které z onoho rozhodnutí neplynou. Napadený rozsudek je tak v této části nepřezkoumatelný.

Dále stěžovatelé upozorňují, že nenamítali nedostupnost lékařské péče v Arménii, ale snížení její kvality. Z toho pak plyne i zhoršení společenského uplatnění manžela stěžovatelky a) a otce stěžovatelů b) a c). Není jak donutit arménské lékaře, aby manželu stěžovatelky poskytovali péči srovnatelnou s péčí v České republice, a tak i kvalitní život.

Konečně stěžovatelé v řízení před krajským soudem navrhli důkaz znaleckým posudkem z oboru psychiatrie, jenž měl prokázat nebezpečí zhoršení zdravotního stavu manžela stěžovatelky. Soud tomuto návrhu nevyhověl, přesto ale konstatoval, že obavy ze zhoršení zdravotního stavu jsou pouze hypotetické.

Z těchto důvodů stěžovatelé navrhli, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 30. 4. 2013, č. j. 22 Az 20/2012 - 41, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření ke kasační stížnosti

Žalovaný ve svém vyjádření poukázal na to, že každou žádost o udělení mezinárodní ochrany je třeba posuzovat individuálně, takže i u žadatelů ze stejné země

pokračování

může dojít k odlišným výsledkům řízení. Zdravotní stav manžela stěžovatelky a celková situace stěžovatelů nejsou natolik vážné, aby od stěžovatelů nebylo možné očekávat, že si pobyt na území České republiky zařídí jiným, zákonem předvídaným způsobem. Poté mohou nadále žít ve zdejším prostředí.

Navrhovaný znalecký posudek žalovaný již ve správním řízení považoval za nadbytečný, neboť medikace a lékařská péče poskytnuté manželů stěžovatelky jsou dostupné i v Arménii.

Pro tyto důvody žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Pro vlastní vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikované pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), v němž vyložil neurčitý právní pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“. Znaky tohoto pojmu jsou naplněny v případě „rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu“. Podle citovaného rozhodnutí je tedy kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přípustná v následujících typových případech:

1. Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
2. Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
3. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
4. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

- a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.
- b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Stěžovatelé výslovně neuvedli, v čem spatřují – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat. Z kasační stížnosti však plyne, že stěžovatelé přesah svých vlastních zájmů spatřují v zásadních pochybeních krajského soudu a žalovaného při hodnocení důkazů, v diskriminačním přístupu a v nezákonnosti spočívající v hrubě nesprávném posouzení právní otázky, tedy vadách, které mají přímý dopad do hmotněprávního postavení stěžovatelů.

Stěžovatelé namítají nesprávné posouzení diskriminačního přístupu žalovaného a nesprávné posouzení naplnění podmínek pro udělení humanitárního azylu. Nejvyšší správní soud se tedy zabýval tím, zda krajský soud hrubě pochybil při hodnocení této otázky.

Z judikatury správních soudů plyne, že při přezkumu rozhodnutí, které vychází toliko ze správního uvážení správního orgánu, soudy přezkoumávají, zda takové rozhodnutí bylo vydáno v řádném řízení. Byť je stanovení kritérií správního uvážení věcí správního orgánu a soudy do jejich obsahu zásadně nezasahují, musí tak soud učinit v případech, kdy dojde k překročení mezí správního uvážení (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) stanovených mimo jiné i zásadami vyplývajících z ústavního pořádku České republiky, jako je zákaz svévole a nepřípustné diskriminace, přiměřenost zásahu a další (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, a rozsudek téhož soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48).

Rozhodování o udělení azylu z humanitárních důvodů je právě příkladem rozhodování na základě správního uvážení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004 - 72, publ. pod č. 375/2004 Sb. NSS). Nejvyšší správní soud se tak zabýval tím, zda krajský soud správně posoudil meze správního uvážení svěřeného žalovanému.

První kasační námitka brojí proti napadenému rozsudku v části, ve které krajský soud vypořádal námitku diskriminačního přístupu ze strany žalovaného. Stěžovatelé považují hodnocení krajského soudu za nepřezkoumatelné. S tímto hodnocením Nejvyšší správní soud nesouhlasí. Z rozhodnutí krajského soudu je patrné, z jakých důvodů krajský soud považuje nynější situaci stěžovatelů odlišnou od věci řešené rozhodnutím žalovaného ze dne 1. 6. 2010, č. j. OAM-555/VL-07-K01-2008. Nelze tedy mluvit o nepřezkoumatelnosti. Stěžovatelé nemají pravdu, když tvrdí, že jedním z rozhodných důvodů tohoto rozhodnutí nebyl stav integrace žadatelky do společnosti v její vlasti. Toto rozhodnutí výslovně uvádí, že správní orgán „*vycházel především z lékařských zpráv ... a také*

pokračování

skutečnosti, že žadatelka svoji vlast opustila jako nezletilá, v zemi původu nemá žádné sociální vazby a ani zázemí.“ Krajský soud tedy správně poukázal na to, že ve srovnávaných případech byly odlišné skutkové okolnosti, proto nelze uspět s námitkou nerovného zacházení.

Druhá a třetí kasační námitka mířily proti posouzení samotných důvodů pro udělení humanitárního azylu. Ty stěžovatelé spatřují ve zhoršení lékařské péče pro manžela a otce stěžovatelů. Zdravotními potřebami jako důvodem pro udělení humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud zabýval ve svém rozsudku ze dne 18. 10. 2005, č. j. 3 Azs 226/2005 - 68. Podle něj není nižší úroveň zdravotní péče bez dalšího důvodem pro udělení humanitárního azylu. Žalovaný i krajský soud se ve svých rozhodnutích otázkou zdravotního stavu manžela a otce stěžovatelů zabýval, závěr o nenaplnění důvodů pro udělení humanitárního azylu je v souladu s pravidly logického usuzování, neboť dle informací žalovaného je v Arménii dostupná srovnatelná medicína a lékařská péče. Za takové situace by bylo nadbytečné provádět důkaz znaleckým posudkem. Krajský soud v mezích citované judikatury Nejvyššího správního soudu správně uvedl, že mezinárodní ochrana je zvláštní dobrodiní, které neslouží k legalizaci pobytu cizinců v České republice a odkázal na možnost využít řízení podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

Ze všech uvedených důvodů bylo na místě žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítnout. Žalovaný dospěl procesně správným způsobem k logickému závěru a nepřekročil meze správního uvážení. Krajský soud tak věc posoudil správně, nedopustil se zásadního pochybení s dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatelů.

V. Závěr

Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. srpna 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu